

Justis- og beredskapsdepartementet
Deres ref: 19/3400

Oslo, 13. september 2019

Forslag til endringer i forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften, utlf.).

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt et forslag om endringer i utlendingsforskriften om bruk av automatiske avgjørelser og innhenting av informasjon fra andre instanser på høring. Norsk Arkivråd er ikke på primærlisten over høringsinstanser, men ønsker allikevel å gi innspill på deler av endringsforslaget knyttet til dokumentasjonsplikter og konfidensialitet til data over tid.

NA er landets største frivillige arkivfaglige organisasjon. Vi har ca.1100 medlemmer, og medlemsmassen består både av virksomheter og enkeltmedlemmer. Organisasjonen har medlemmer fra alle deler av landet, og fra bedrifter og organisasjoner fra offentlig og privat sektor. NA er spesielt opptatt av primærfunksjonen til dokumentasjon og arkiv. En god dokumentasjonsforvaltning er en forutsetning for at offentlige virksomheter ivaretar sitt samfunnsoppdrag, og for at bevaringsverdig dokumentasjon kan sikres for ettertiden.

Forslaget åpner for bruk av automatiserte avgjørelser i Utlendingsdirektoratet (UDI), det vil si maskinell behandling uten involvering fra menneskelige saksbehandlere. Det innebærer hjemmelsgrunnlag for innhenting av spesifikke typer informasjon, og spesifiserer hvilke kilder og formål som skal benyttes og i hvilke sammenhenger innhentingene kan foregå. Dette er nyttig og en nødvendig forutsetning for flyt av personopplysninger mellom ulike organ.

Det som ikke nevnes i forslaget, er hvordan dokumentasjonspliktene som følger med den overførte informasjonen skal ivaretas. Når forslaget først er såpass konkret utformet som det er, er det naturlig å beskrive hvordan disse pliktene kan følges opp.

NOU 2019: 9 – Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver som også er på høring for øyeblikket, inneholder paragrafer som omhandler dokumentasjonspliktene ved avgjørelser og automatisert rettsanvendelse spesielt (foreslått §10 og §11). Som datakilder for automatisert rettsanvendelse, vil denne dokumentasjonen også være tilgjengelig for offentligheten etter §17, underlagt plikt til vedlikehold etter §19, og overføring til langtidsbevaring etter §26. Det er derfor viktig at datakildene nevnt i lovforslaget også blir omfattet av Utlendingsdirektoratets Dokumentasjonsstrategi (foreslått §6), slik at disse pliktene kan ivaretas på en systematisk måte.

Norsk Arkivråd mener forslaget er en del av en spennende og riktig utvikling. Det åpner for gjenbruk av offentlige data, og er en nødvendig forutsetning for effektiv digitalisering i offentlig sektor. Samtidig er det mange utfordringer og ubesvarte spørsmål knyttet til arkivering og langtidsbevaring av data som benyttes av flere offentlige instanser, som for eksempel høringsbrev. Vi håper at vektleggingen av effektivitet og automatisering ikke går på bekostning av planmessigheten som krever for å opprettholde tilliten til dokumentasjonen over tid. En viktig bestanddel av en pålitelig og effektiv forvaltning er ikke bare evnen til å gjenbruke data, men også ivareta behovet for å dokumentere transaksjoner og handlinger.

Vennlig hilsen
Anja Jergel Vestvold
styreleder
Norsk Arkivråd